

**Przedmiotowy system oceniania
z języka polskiego dla klas IV-VIII
w Szkole Podstawowej nr 4 im. Św. Barbary
w Lędzinach**

OPRACOWAŁY:

Urszula Karwath

Magdalena Krzemińska-Kostorz

I. Kontrakt między nauczycielem i uczniem

1. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości.
2. Ocenie podlegają wszystkie wymienione formy aktywności ucznia.
3. Na początku każdego roku szkolnego dokonuje się diagnozy wstępnej poziomu wiedzy i umiejętności uczniów. Ocena ma dostarczyć uczniom, rodzicom i nauczycielowi rzetelnej informacji o specjalnych uzdolnieniach, postępach i trudnościach ucznia.
4. Prace klasowe (wypracowania) testy, sprawdziany, recytacje są obowiązkowe. Jeśli uczeń z przyczyn losowych nie może pisać z całą klasą, to powinien to uczynić w terminie dwutygodniowym od powrotu do szkoły, po uprzednim zapoznaniu się z wymogami.
5. Prace klasowe są zapowiadane, z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, a termin ich przeprowadzenia odnotowany jest w dzienniku elektronicznym.
6. Kartkówki (kilku, kilkunastominutowe ćwiczenia kontrolne obejmujące materiał z ostatniej lekcji) nie są zapowiadane.
7. Pracę klasową, testy, sprawdziany nauczyciel ocenia i oddaje uczniom w terminie dwóch tygodni od przeprowadzenia.
8. Każdą pracę napisaną na ocenę niesatysfakcjonującą ucznia, można poprawić zgodnie z zasadami określonymi w Statucie. Poprawa jest dobrowolna i odbywa się poza lekcjami w terminie dwóch tygodni od otrzymania poprawianej pracy. Uczeń otrzymuje ocenę z pracy poprawionej.
9. Zakres materiału jest taki sam jak dla pracy klasowej, testu, sprawdzianu. Nauczyciel decyduje o nowym układzie materiału, pytań, zadań (dotyczy również pisania sprawdzianu w drugim terminie z powodu nieobecności).
10. Po dłuższej, usprawiedliwionej nieobecności (powyżej 1 tygodnia) uczeń ma prawo nie być oceniany do 3 dni po powrocie do szkoły.
11. Uczeń ma prawo (bez konsekwencji) do zgłoszenia w każdym półroczu 3 nieprzygotowań (skrót np.). Przez nieprzygotowanie rozumie się: brak zadania, brak zeszytu, nieprzygotowanie do odpowiedzi ustnej, odmówienie pisania kartkówki (tylko w przypadku, kiedy uczeń przed ogłoszeniem jej pisania przez nauczyciela zgłosi np.). Jeżeli uczeń wykorzysta limit np. za każde kolejne otrzyma ocenę niedostateczną.
12. Pisemne prace domowe – wypracowania różnego typu – nie są zadawane z lekcji na lekcję. Ustala się, że pisemne prace domowe (wypracowania) uczniowie wykonują na oddzielnych kartkach opatrzonych podpisem i tematem pracy. Prace muszą być napisane w czytelny i estetyczny sposób. Nieoddanie pracy w wyznaczonym terminie skutkuje oceną niedostateczną.
13. Pracą domową jest również przeczytanie tekstu literackiego. Jej niewykonanie jest równoznaczne z nieprzygotowaniem do lekcji.
14. Zeszyt przedmiotowy jest własnością ucznia i jemu służy. Sposób jego prowadzenia podlega ocenie jeden raz w semestrze. Natomiast trzy razy w semestrze oceniane są wybrane przez nauczyciela prace domowe.
15. Ocenie podlega systematyczność wykonywania zadań domowych - „plus” za przygotowanie zadania „minus” za jego brak. Za 5 zgromadzonych „plusów” lub „minusów” uczeń otrzymuje ocenę (5 plusów- bardzo dobry)
16. Aktywność na lekcji nagradzana jest „plusami”. Za 5 zgromadzonych „plusów” uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą. Przez aktywność na lekcji rozumiemy: częste zgłaszanie się na lekcji i udzielanie poprawnych odpowiedzi, rozwiązywanie zadań dodatkowych w czasie lekcji, aktywną pracę w grupach.
17. Prace uczniów gromadzone są w teczkach uczniowskich, do których wgląd ma uczeń i rodzic.
18. Uczeń, który otrzyma ocenę niedostateczną śródroczną musi ją poprawić do końca drugiego

semestru, jeżeli chce uzyskać pozytywną ocenę roczną z przedmiotu- zaliczenie może odbywać się w formie ustnej lub pisemnej.

19. Wszystkie sprawy sporne, nie ujęte w PSO, rozstrzygane będą zgodnie ze Statutem oraz rozporządzeniami MEN.

II. Wymagania programowe

Kryteria oceniania obejmują następujące obszary :

- Słuchanie i mówienie
- Czytanie tekstów słownych i odczytywanie innych tekstów kultury
- Pisanie
- Naukę o języku
- Lektury
- Pojęcia

III. Obszary aktywności podlegające ocenianiu

Wypowiedzi ustne :

- wypowiedź kilkudzaniowa
- opowiadanie
- recytacja
- głos w dyskusji
- czytanie tekstów

Wypowiedzi pisemne :

- dziennik (pisany z perspektywy bohatera literackiego lub własnej)
- instrukcja
- list oficjalny, list prywatny
- ogłoszenie
- opis krajobrazu, budynku
- opis postaci literackiej. postaci rzeczywistej – opis przedmiotu
- opowiadanie odtwórcze, opowiadanie odtwórcze z dialogiem, opowiadanie twórcze, opowiadanie twórcze z dialogiem
- pamiętnik (pisany z perspektywy bohatera literackiego lub własnej)
- notatka
- sprawozdanie z wycieczki, z wydarzeń sportowych, z uroczystości szkolnej
- przepis
- życzenia, pozdrowienia, gratulacje
- ramowy i szczegółowy plan wydarzeń
- dialog
- zaproszenie, zawiadomienie, ogłoszenie

Zadania praktyczne :

- niewerbalne wytwory pracy: album, plakat, słownik, prezentacja multimedialna, projekt edukacyjny, gazetka szkolna.

IV. Kontrola i ocena osiągnięć uczniów

Przewiduje się w każdym semestrze następujące formy sprawdzania wiedzy i umiejętności uczniów :

- pisemne prace klasowe (wypracowania)
- testy z zakresu przedmiotów humanistycznych, kartkówki (z wykorzystaniem platform internetowych
- sprawdziany z czytania ze zrozumieniem
- sprawdziany ze znajomości lektur
- testy z nauki o języku
- testy i sprawdziany ortograficzne
- pisemne prace domowe (wypracowania)
- pisemne prace (samodzielne notatki z lekcji, ćwiczenia, zadania z nauki o języku)
- prowadzenie zeszytu przedmiotowego
- wypowiedzi ustne (przygotowane i spontaniczne)
- projekty, prezentacje
- recytację poezji i fragmentów prozy –
- samodzielne szukanie informacji w różnych źródłach
- redagowanie gazetki szkolnej
- przygotowanie do inscenizacji
- technika czytania
- dodatkowe prace dla chętnych
- udział w konkursach i olimpiadach

:

Ocena śródroczna nie jest wypadkową wszystkich średnich ocen. Każda ocena ma swoją określoną wagę.

Wagi ocen:

Sprawdzian/Praca klasowa	- 10
Test wiadomości	- 9
Konkurs	- 3
Kartkówka	- 6
Odpowiedź ustna	- 8
Praca domowa/zadanie domowe	- 2
Referat	- 3
Prezentacja multimedialna	- 6
Praca w grupie	- 4
Aktywność	- 6
Projekt edukacyjny	- 7
Recytacja	- 9
Czytanie, dyktando	- 5

Ocenami wiodącymi są oceny uzyskane z pisemnych prac klasowych, testów, sprawdzianów, pisemnych prac domowych i wypowiedzi ustnych. Pozostałe traktuje się jako oceny wspierające.

V. Kryteria oceniania wypowiedzi ustnych i pisemnych

Odpowiedź ustna

Nr	Kryteria	Liczba punktów	Zróżnicowanie punktacji i uwagi dotyczące kryteriów
I	Poziom merytoryczny wypowiedzi	0-3	Zna zakres materiału, o który jest pytany (2p), bez pomocy nauczyciela formułuje poprawną odpowiedź (1p)
II	Umiejętność przekazania wiedzy	0-2	Przekazanie wiedzy (1p), posłużenie się przykładem (1p)
III	Sprawność wypowiadania się, erudycyjność	0-2	Posiada bogate słownictwo, poprawnie formułuje wypowiedź (2p), uboższe słownictwo (1p)
IV	Styl i sposób prezentacji	0-1	Odpowiednia postawa
V	Elastyczne reagowanie na pytania dodatkowe, zadawane przez nauczyciela (i innych uczniów).	0-2	
		10p.	

Opowiadanie

Nr	Kryteria	Liczba punktów	Zróżnicowanie punktacji i uwagi dotyczące kryteriów
I	Zrozumienie tematu, zastosowanie odpowiedniej formy	0-1	Pisze zgodnie z poleceniem
II	Stopień realizacji tematu	0-2	Punktujemy od całkowitego wyczerpania tematu do pobieżnej jego znajomości
III	Przedstawienie przyczynowo-skutkowego toku wydarzeń	0-1	Jak w kryteriach
IV	Kompozycja	0-1	Odpowiednio: wstęp, rozwinięcie,

			zakończenie
V	Urozmaicenie wypowiedzi	0-1	Dodanie opisu, dialogu, bogactwa leksyki, wyrażen określających emocje, stosowanie nawiązań między zdaniami i elementami kompozycyjnymi
VI	Poprawność językowa	0-1	Dopuszczalne 2 błędy
VII	Poprawność ortograficzna	0-1	Dopuszczalne 3 błędy
VIII	Poprawność interpunkcyjna	0-1	Dopuszczalne 3 błędy
IX	Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów	0-1	Czystość, czytelność zapisu; stosuje akapity. Dopuszczalne 2-3 estetyczne skreślenia;
		10p.	

[Jeżeli praca nie spełnia kryterium objętości określonej przez nauczyciela – za kryterium VI, VII, VIII przyznaje się 0 punktów, zaś w kryterium II – 1 punkt.]

Opis postaci

Nr	Kryteria	Liczba punktów	Zróżnicowanie punktacji i uwagi dotyczące kryteriów
I	Zrozumienie tematu, zastosowanie odpowiedniej formy	0-1	Pisze zgodnie z poleceniem
II	Rozwinięcie tematu	0-4	Obecność podstawowych elementów: 1. przedstawienie postaci 1p. 2. opis wyglądu zewnętrznego 1p. 3. nazwanie cech i ich uzasadnienie 1p. 4. ocena własna 1p.
III	Bogactwo leksyki	0-1	Porównania, epitety, frazeologizmy itp.
IV	Spójność i logiczne uporządkowanie	0-1	Odpowiednio: wstęp, rozwinięcie,

	opisu; kompozycja		zakończenie
V	Poprawność językowa	0-1	Dopuszczalne 2 błędy
VI	Poprawność ortograficzna	0-1	Dopuszczalne 3 błędy
VII	Poprawność interpunkcyjna	0-1	Dopuszczalne 3 błędy
VIII	Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów	0-1	Czystość, czytelność zapisu; stosuje akapity. Dopuszczalne 2-3 estetyczne skreślenia;
		11p.	

[Jeżeli praca nie spełnia kryterium objętości określonej przez nauczyciela – za kryterium V, VI, VII przyznaje się 0 punktów.]

Opis dzieła sztuki, budynku

Nr	Kryteria	Liczba punktów	Zróźnicowanie punktacji i uwagi dotyczące kryteriów
I	Zrozumienie tematu, zastosowanie odpowiedniej formy	0-1	Pisze zgodnie z poleceniem; opowiadanie nie może dominować nad opisem
II	Krótką informacją o dziele i jego twórcy/ budynku – gdzie się znajduje	0-1	
III	Określenie tematyki obrazu/ charakteru budynku	0-1	Np. portret, martwa natura, scena batalistyczna, scena rodzajowa, malarstwo abstrakcyjne, akt...
IV	Określa położenie elementów względem siebie/położenie budynku, co się w nim znajduje	0-1	Np. na pierwszym planie, po lewej stronie.
V	Nazwanie cech charakterystycznych dla poszczególnych elementów, np. ich kształt, wielkość, kolor/ cech budynku	0-1	Nie wystarcza pojedyncze stwierdzenie ani wskazanie tylko jednej cechy dla różnych elementów
VI	Określenie nastroju/ odczuć	0-1	

	związanych z budynkiem		
VII	Sformułowanie własnych wrażeń lub refleksji	0-1	
VIII	Spójność i logiczne uporządkowanie opisu; kompozycja	0-1	Odpowiednio: wstęp, rozwinięcie, zakończenie
IX	Poprawność językowa	0-1	Dopuszczalne 2 błędy
X	Poprawność ortograficzna	0-1	Dopuszczalne 3 błędy
XI	Poprawność interpunkcyjna	0-1	Dopuszczalne 3 błędy
XII	Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów	0-1	Czystość, czytelność zapisu; stosuje akapity. Dopuszczalne 2-3 estetyczne skreślenia;
		12 p.	

[Jeżeli praca nie spełnia kryterium objętości określonej przez nauczyciela – za kryterium IX, X, XII przyznaje się 0 punktów.]

Opis przedmiotu, zwierzęcia

Nr	Kryteria	Liczba punktów	Zróżnicowanie punktacji i uwagi dotyczące kryteriów
I	Zrozumienie tematu, zastosowanie odpowiedniej formy	0-1	Pisze zgodnie z poleceniem; opowiadanie nie może dominować nad opisem
II	Stopień realizacji tematu. Określa położenia / gdzie ono jest	0-2	Punktujemy od całkowitego wyczerpania tematu do pobieżnej jego znajomości
III	Stosowanie różnorodnych przymiotników przy opisywaniu elementów przedmiotu, cech zwierzęcia	0-1	Przymiotniki określające np. kształt, wielkość, kolor, materiał, cechy.
IV	Stosowanie słownictwa sytuującego względem siebie opisywane	0-1	Sformułowania typu; na górze, z tyłu, pod spodem, bliżej, z lewej strony ...

	elementy przedmiotu		
V	Sformułowanie własnych wrażeń, refleksji dotyczących opisanego przedmiotu	0-2	
VI	Spójność i logiczne uporządkowanie opisu; kompozycja	0-1	Odpowiednio: wstęp, rozwinięcie, zakończenie
VII	Poprawność językowa	0-1	Dopuszczalne 2 błędy
VIII	Poprawność ortograficzna	0-1	Dopuszczalne 2 błędy
IX	Poprawność interpunkcyjna	0-1	Dopuszczalne 3 błędy
X	Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów	0-1	Czystość, czytelność zapisu; stosuje akapity. Dopuszczalne 2-3 estetyczne skreślenia;
		12p.	

[Jeżeli praca nie spełnia kryterium objętości określonej przez nauczyciela – za kryterium VII, VIII, IX przyznaje się 0 punktów, zaś w kryterium II – 1 punkt.]

Ogłoszenie / zawiadomienie/ zaproszenie

Nr	Kryteria	Liczba punktów	Zróżnicowanie punktacji i uwagi dotyczące kryteriów
I	Zrozumienie tematu, zastosowanie odpowiedniej formy	0-1	Pisze zgodnie z poleceniem
II	Uwzględnienie niezbędnych elementów	0-2	Obecność podstawowych elementów: termin, miejsce, cel, kontakt, ew. dodatkowe uwagi na temat sprawy, nadawcy.
III	Zwięzłość, rzeczowość oraz informacyjny charakter wypowiedzi	0-1	Podaje informacje w sposób zwięzły, precyzyjny i uporządkowany.
IV	Poprawność językowa	0-1	Dopuszczalny 1 błąd
V	Poprawność ortograficzna	0-1	Dopuszczalny 1 błąd
VI	Poprawność interpunkcyjna	0-1	Dopuszczalny 1 błąd
VII	Właściwy układ graficzny, estetyka	0-1	Nagłówek, treść, podpis;

	zapisu.		przejrzystość zapisu. Czystość, czytelność zapisu. Dopuszczalne 1 estetyczne skreślenie;
		8p.	

List - prywatny / oficjalny

Nr	Kryteria	Liczba punktów	Zróżnicowanie punktacji i uwagi dotyczące kryteriów
I	Zrozumienie tematu, zastosowanie odpowiedniej formy	0-1	Pisze zgodnie z poleceniem. Dobór słownictwa dostosowany do osoby adresata oraz wyrażonej treści.
II	Stopień realizacji tematu	0-2	Punktujemy od całkowitego wyczerpania tematu do pobieżnej jego znajomości
III	Obecność elementów charakterystycznych dla listu	0-1	Miejscowość, data, nagłówek, podpis
IV	Odpowiedni układ graficzny. estetyka zapisu	0-1	Właściwe rozmieszczenie charakterystycznych elementów, akapity, odstępy, marginesy;
V	Kompozycja. Trójdzielność wypowiedzi z zachowaniem właściwych proporcji.	0-1	Wstęp, rozwinięcie, zakończenie
VI	Obecność zwrotów do adresata	0-1	2-3 poza nagłówkiem
VII	Poprawność językowa	0-1	Dopuszczalne 2 błędy
VIII	Poprawność ortograficzna	0-2	- 1p. przyznajemy za poprawną pisownię (wielką literą) wszystkich zwrotów do adresata, np. <i>Kochana Mamo, Szanowny Panie Burmistrzu;</i> - 1p. przyznajemy za poprawność ortograficzną (dopuszczalne 3 błędy)
IX	Poprawność interpunkcyjna	0-1	Dopuszczalne 3 błędy
X	Estetyka zapisu	0-1	Czystość, czytelność zapisu. Dopuszczalne 2-3 estetyczne

			skreślenia
		11p.	

[Jeżeli praca nie spełnia kryterium objętości określonej przez nauczyciela – za kryterium VII, VIII, IX przyznaje się 0 punktów, zaś w kryterium II – 1 punkt.]

Instrukcja

Nr	Kryteria	Liczba punktów	Zróżnicowanie punktacji i uwagi dotyczące kryteriów
I	Zrozumienie tematu, zastosowanie odpowiedniej formy	0-1	Pisze zgodnie z poleceniem
II	Zachowanie logicznego układu podawanych kolejno poleceń	0-1	Podaje kolejność i sposób wykonania, nie zapominając o przysłówkach typu: <i>dokładnie, powoli, energicznie</i>
III	Rzeczowość i komunikatywność	0-1	Pisanie w prosty sposób, zrozumiały dla każdego odbiorcy
IV	Konsekwencja użytych form czasowników	0-1	Uczeń stosuje bezokoliczniki, formy trybu rozkazującego lub formy 1. osoby liczby mnogiej
V	Poprawność językowa	0-1	Dopuszczalne 2 błędy
VI	Poprawność ortograficzna	0-1	Dopuszczalne 2 błędy
VII	Poprawność interpunkcyjna	0-1	Dopuszczalny 1 błąd
VIII	Przejrzysty układ graficzny; estetyka zapisu	0-1	Zapis w punktach, czytelne akapity; Czystość, czytelność zapisu. Dopuszczalne 1 estetyczne skreślenie
		8p.	

Przepis kulinarny

Nr	Kryteria	Liczba punktów	Zróżnicowanie punktacji i uwagi dotyczące kryteriów
I	Zrozumienie tematu, zastosowanie	0-1	Pisze zgodnie z poleceniem

	odpowiedniej formy		
II	Zachowanie logicznego układu podawanych czynności dotyczących postępowania ze składnikami. Rzeczowość i komunikatywność	0-1	Podaje kolejność i sposób wykonania; stosuje wyrazy i wyrażenia wskazujące zależności czasowe, np. najpierw, później, następnie, jednocześnie, na koniec. Pisanie w prosty sposób, zrozumiały dla każdego odbiorcy
III	Konsekwencja użytych form czasowników	0-1	Uczeń stosuje bezokoliczniki, formy trybu rozkazującego lub formy 1. osoby liczby mnogiej
IV	Kompozycja; dwuczęściowy zapis: - podanie składników, - informacje o kolejności czynności	0-1	
V	Poprawność językowa	0-1	Dopuszczalne 2 błędy
VI	Poprawność ortograficzna	0-1	Dopuszczalne 2 błędy
VII	Poprawność interpunkcyjna	0-1	Dopuszczalny 1 błąd
VIII	Przejrzysty układ graficzny; estetyka zapisu	0-1	Czystość, czytelność zapisu. Dopuszczalne 1 estetyczne skreślenie
		8p.	

Dialog

Nr	Kryteria	Liczba punktów	Zróżnicowanie punktacji i uwagi dotyczące kryteriów
I	Zrozumienie tematu, zastosowanie odpowiedniej formy	0-1	Pisze zgodnie z poleceniem;
II	Dialog ma określoną objętość	0-1	
III	Logiczne powiązanie ze sobą poszczególnych wypowiedzi; Rozmowa stanowi spójną, zamkniętą całość	0-1	rozmowa ma wstęp, rozwinięcie, zakończenie

IV	Poprawnie zapisany dialog	0-1	Każda kolejna wypowiedź zapisana od nowej linii, od myślnika, wielką literą
V	Poprawność językowa	0-1	Dopuszczalne 2 błędy
VI	Poprawność ortograficzna	0-1	Dopuszczalne 2 błędy
VII	Poprawność interpunkcyjna	0-1	Dopuszczalne 2 błędy
VIII	Estetyka zapisu	0-1	Czystość, czytelność zapisu; Dopuszczalne 1-2 estetyczne skreślenia;
		8p.	

Ramowy/szczegółowy plan wydarzeń

Nr	Kryteria	Liczba punktów	Zróźnicowanie punktacji i uwagi dotyczące kryteriów
I	Zrozumienie tematu, zastosowanie odpowiedniej formy	0-1	Pisze zgodnie z poleceniem;
II	Wybranie z tekstu najważniejszych informacji/ szczegółowych informacji	0-1	Zapis notatki w kilku punktach, w zależności od obszerności tekstu
III	Konsekwentny zapis punktów planu pod względem rodzaju wypowiedzeń	0-1	Równoważniki zdań lub zdania
IV	Poprawność językowa	0-1	Dopuszczalny 1 błąd
V	Poprawność ortograficzna	0-1	Dopuszczalny 1 błąd
VI	Poprawność interpunkcyjna	0-1	Dopuszczalny 1 błąd
VII	Estetyka zapisu	0-1	Czystość, czytelność zapisu; Dopuszczalne 1 estetyczne skreślenie;
		7p.	

[Jeżeli uczeń nie wyznacza granicy zdań, nie przyznaje się punktów za kryteria IV i VI.]

Propozycja przeliczenia punktów na oceny:\

96%	=>	ocena celująca	(skrót cel)
95 % - 86 %	=>	ocena bardzo dobra	(skrót bdb)
85 % - 71 %	=>	ocena dobra	(skrót db)
70 % - 51 %	=>	ocena dostateczna	(skrót dst)
50 % - 31 %	=>	ocena dopuszczająca	(skrót dop)
30 % - 0 %	=>	ocena niedostateczna	(skrót ndst)

Kryteria oceny prac z ortografii (dyktand)

niedostateczny	dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry	celujący
5 i więcej błędów podstawowych	4 błędy podstawowe	2-3 błędy podstawowe	1 błąd podstawowy	1 błąd drugiego rzędu	Praca poprawna pod każdym względem

BŁĘDY PODSTAWOWE (zasadnicze) dotyczą zasad pisowni wyrazów z:

- u – ó ,
- ż – rz ,
- h – ch ,
- nie z poznanymi częściami mowy ,
- wielkich liter ,
- pisownia łączna przyimka z rzeczownikiem lub inną częścią mowy deklinującą się

BŁĘDY DRUGIEGO RZĘDU dotyczą pozostałych zasad.

- 3 błędy II rzędu = 1 błąd I rzędu

Błędem ortograficznym obniżającym ocenę jest niepoprawna pisownia wyrazów ze znanymi dla ucznia zasadami. Pomyłka to na przykład przestawianie lub gubienie liter, opuszczanie znaków diakrytycznych (ale tylko wtedy, gdy nie chodzi o różnicowanie głosek i wyrazów). Trzy błędy interpunkcyjne traktuje się jako 1 błąd ortograficzny, ale tylko wtedy, jeżeli przed dyktandem powtarzano również interpunkcję.

Recytacja

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Znajomość tekstu [dwa nieznaczne błędy (w tym podpowiedzi nauczyciela) – 2 punkty; od 3 do 5 błędów – 1 punkt; liczne błędy, podpowiedzi wykluczają przyznawanie punktów za kolejne kryteria; uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną]	0 – 2p.
II	Wyraźne mówienie [uczeń jest słyszany i rozumiany]	1p.
III	Właściwe tempo mówienia [dostosowane do sytuacji lirycznej ukazanej w wierszu; przestrzeganie znaków interpunkcyjnych]	1p.
IV	Wyraziste mówienie [uczeń dostosowuje sposób mówienia do sytuacji lirycznej ukazanej w wierszu; głosem wyraża uczucia, zaciekawia, wzrusza itp.] Max.6p	0 – 2p.

Kryteria oceny opowiadania odtwórczego(napisanego na podstawie utworu literackiego)

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Ujęcie najważniejszych składników treści [nauczyciel określa każdorazowo dla konkretnego utworu]	2p.
II	Opowiadanie treści swoimi słowami [Dopuszczalne są nieliczne zaczerpnięcia z tekstu pojedynczych wyrażen lub zwrotów.]	1p.
III	Rozwinięcie tematu, wzbogacenie treści opisem np. krajobrazu lub przeżyć, urozmaicone słownictwo i składnia	3p.

IV	Obecność słownictwa dynamizującego tok opowiadania [nagromadzenie czasowników oraz stosowanie wyrazów wskazujących na następstwo zdarzeń] Konsekwentne posługiwanie się wybraną formą narracji	1p. 1p.
V	Wypowiedź jest spójną, zamkniętą całością [zawiera: wprowadzenie do wydarzeń, opis ich przebiegu, zakończenie]	1p.
VI	Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
VII	Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
VIII	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy]	1p.
IX	Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 2 – 3 estetyczne skreślenia] Max.13p	1p.

[Jeżeli uczeń ogranicza się do przepisania utworu (lub jego fragmentów), nie przyznaje się punktów za żadne kryterium.

Kryteria oceny sprawozdania

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Wskazanie wszystkich istotnych wydarzeń w kolejności chronologicznej .	1p.
II	Rozwinięcie tematu	2p.
III	Stosowanie czasowników w czasie przeszłym (w liczbie pojedynczej lub mnogiej)	1p.
IV	Zamieszczenie informacji o miejscu, czasie i uczestnikach wydarzeń	1p.

	[punkt przyznajemy za podanie wszystkich informacji]	
V	Stosowanie słownictwa informującego o kolejności wydarzeń(np. <i>później, potem, następnie...</i>)	1p.
VI	Ocena wydarzeń z punktu widzenia świadka bądź uczestnika(sformułowanie wrażeń, refleksji)	1p.
VII	Wypowiedź jest spójną, zamkniętą całością [w tym: zaznaczenie akapitami trójdzielności wypowiedzi]	1p.
VIII	Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
IX	Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 3 błędy]	1p.
X	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy]	1p.
XI	Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 2 – 3 estetyczne skreślenie] Max.12p	1p.

[Jeżeli praca liczy mniej niż połowę objętości określonej przez nauczyciela – za kryterium VIII, IX, X przyznaje się 0 punktów, zaś w kryterium 2 – 1 punkt.]

Kryteria oceny streszczenia

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Zachowanie formy streszczenia [zwięzłe ujęcie treści utworu]	1p.
II	Obecność wyróżników streszczenia: uwzględnienie najważniejszych wydarzeń zachowanie chronologii zdarzeń	1p. 1p.

	unikanie dialogów, opisów, zbędnych szczegółów obiektywizm (pominięcie uwag i ocen piszącego)	1p. 1p.
III	Jasny, rzeczowy styl [krótkie zdania lub równoważniki zdań, pozbawione porównań, przenośni itp.]	1p.
IV	Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
V	Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
VI	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
VII	Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 1 – 2 estetyczne skreślenie] Max.10p	1p.

Kryteria oceny sprawdzianów, prac z gramatyki, testów, projektów

96%	=>	celujący (skrót cel
95 % - 86 %	=>	bardzo dobry (skrót bdb) - do 88% minus b. dobry, do 93% plus b. dobry
85 % - 71 %	=>	dobry (skrót db) - do 75% minus dobry, od 81% dobry+
70 % - 51 %	=>	dostateczny (skrót dst) - do 56% minus dostateczny, od 65% plus dostateczny
50 % - 31 %	=>	dopuszczający (skrót dop) - do 36% minus , dopuszczający od 45% plus dopuszczający
30 % - 0 %	=>	niedostateczny (skrót ndst)

Na lekcjach języka polskiego oceniane podlegają:

- kartkówki,
- odpowiedzi ustne,
- ćwiczenia i zadania wykonywane w klasie (indywidualnie i w grupie),
- aktywność na lekcji,
- wygłaszanie tekstów z pamięci,
- zeszyt przedmiotowy,
- projekty,
- przygotowanie do inscenizacji,
- technika czytania,
- dodatkowe prace dla chętnych,
- udział w konkursach i olimpiadach.

VI. Sposób ustalania oceny śródrocznej i rocznej

1. Przy ustalaniu oceny śródrocznej i rocznej nauczyciel bierze pod uwagę stopnie ucznia z poszczególnych obszarów działalności według średniej ważonej

Średnia	1-1,65	1,66-2,66	2,66-3,65	3,66-4,65	4,66-5,49	Powyżej 5,5
stopień	niedostateczny	dopuszczający	dostateczny	Dobry	bardzo dobry	Celujący

4. Przy wystawianiu tych ocen nauczyciel bierze również pod uwagę :

- rozwój ucznia (jakie czyni postępy w danym czasie);
- wkład pracy w stosunku do zdolności;
- samoocenę ucznia;

5. Ocenę celującą otrzymuje również uczeń, który otrzymał ocenę bardzo dobrą i zajął wysokie miejsce w konkursie z języka polskiego.

VII. Sposoby dokumentowania i analizy osiągnięć uczniów

Osiągnięcia uczniów odnotowuje się :

- w dzienniku elektronicznym
- w zeszycie przedmiotowym

- portfolio, w którym umieszczone są wszystkie prace ucznia wykonane w ciągu cyklu kształcenia;

VIII. Formy przekazywania informacji zwrotnej dla ucznia i rodziców:

a) nauczyciel – uczeń :

- nauczyciel informuje ucznia o wymaganiach i kryteriach oceniania;
- nauczyciel przekazuje uczniowi komentarz do każdej wystawionej oceny;
- uczeń ma możliwość otrzymywania dodatkowych wyjaśnień i uzasadnień do wystawionej oceny;
- nauczyciel pomaga w samodzielnym planowaniu rozwoju ucznia;
- nauczyciel motywuje ucznia do dalszej pracy.

b) nauczyciel – rodzice:

- nauczyciel informuje rodziców o wymaganiach i kryteriach oceniania;
- bezpośredni kontakt z rodzicami (zebrania, indywidualna rozmowa, możliwość uczestniczenia rodziców w zajęciach lekcyjnych, wykorzystanie platformy TEAMS);
- pośredni kontakt z rodzicami (zapis w zeszytzie ucznia, rozmowa telefoniczna, kontakt mailowy z wykorzystaniem dziennika elektronicznego);
- **nauczyciel informuje o aktualnym stanie rozwoju i postępów w nauce;**
- **nauczyciel dostarcza rodzicom informacji o trudnościach ucznia;**
 - nauczyciel dostarcza rodzicom informacji o uzdolnieniach ucznia;
 - nauczyciel daje wskazówki do pracy z uczniem;
 - podczas wywiadówek, indywidualnych konsultacji rodzic ma prawo wglądu do prac pisemnych swojego dziecka

c) nauczyciel-wychowawca klasy- dyrektor:

- nauczyciel informuje wychowawcę klasy o aktualnych osiągnięciach ucznia;
- **nauczyciel informuje dyrekcję o sytuacjach wymagających jego zdaniem interwencji.**

IX. Sposoby przekazywania rodzicom (prawnym opiekunom) informacji o postępach i trudnościach ucznia w nauce

- 1 Na początku roku szkolnego rodzice otrzymują kody dostępu do dziennika elektronicznego , dzięki którym mają możliwość na bieżąco śledzić oceny otrzymywane przez dzieci oraz kontaktować się z nauczycielami.
- 2 O sukcesach i niepowodzeniach ucznia rodzice (prawni opiekunowie) informowani są w czasie zebrań – wywiadówek przez wychowawcę ,w trakcie indywidualnych konsultacji z nauczycielem lub poprzez dziennik elektroniczny.
- 3 O wyjątkowych zaniedbaniach ucznia w zakresie przygotowania się do lekcji, oraz zagrożeniu oceną niedostateczną na półroczu lub koniec roku szkolnego nauczyciel informuje rodziców (prawnych opiekunów) w formie pisemnej zgodnie z WSO obowiązującym w Gimnazjum nr 3.

Rodzice (prawni opiekunowie) są zobowiązani do bieżącego śledzenia postępów w nauce swojego dziecka.

X. Warunki i tryb uzyskania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych

Uczeń ma prawo do ubiegania się o wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną zgodnie z WSO .

XI. Dostosowanie wymagań dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

1. Symptomy trudności:

- trudności z wykonywaniem bardziej złożonych zadań,
- trudność z pamięciowym przyswajaniem i/lub odtwarzaniem z pamięci wyuczonych treści
- problem z rozumieniem treści zadań, poleceń
- potrzeba większej ilości czasu na zrozumienie i wykonanie zadania.

2. Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych do potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych uczniów:

- częste odwoływanie się do konkretnego (np. graficzne przedstawianie treści zadań), szerokie stosowanie zasady pogłębienia,
- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności (pamiętając, że obniżenie wymagań nie może zejść poniżej podstawy programowej),
- podawanie poleceń w prostszej formie,
- wydłużanie czasu pracy na wykonanie zadania,
- podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w razie potrzeby udzielenie pomocy,
- mobilizowanie do wysiłku, pozytywne motywowanie ucznia.
- zadawanie do domu tyle, ile uczeń jest w stanie samodzielnie wykonać,
- potrzeba większej ilości czasu i powtórzeń dla przyswojenia danej partii materiału.

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z języka polskiego dla uczniów w klasach IV-VI szkoły podstawowej

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny:

Celujący (6) – może otrzymać uczeń, który:

- samodzielnie rozwiązuje problemy pojawiające się w edukacji polonistycznej,
- czyta biegle, rozumie przeczytany tekst, interpretuje go,
- ma bogaty zasób leksykalny, w swoich wypowiedziach stosuje różnorodne konstrukcje składniowe,
- swobodnie posługuje się wszystkimi przewidzianymi w programie nauczania formami wypowiedzi, tworzy różne teksty zgodnie z kryteriami, ciekawe pod względem treści i stylu, bezbłędne językowo, wykazuje się aktywnością i pomysłowością twórczą
- bardzo dobrze zna reguły ortograficzne i interpunkcyjne i biegle je stosuje,
- systematycznie i z dużym zaangażowaniem pracuje podczas zajęć języka polskiego, zawsze starannie przygotowuje się do zajęć,

- przejawia zainteresowanie przedmiotem; bierze udział w konkursach przedmiotowych np. w polonistycznym, ortograficznym, recytatorskim, osiągając wysokie wyniki,
- pisze sprawdziany i prace klasowe na ocenę celującą (100%)
- pracował systematycznie oraz z dużym zaangażowaniem na każdej lekcji i w domu.

Bardzo dobry (5) – otrzymuje uczeń, który:

- wykazał się wiedzą i umiejętnościami na poziomie ponadpodstawowym, o znacznym stopniu trudności, rozwiązuje zadania i problemy o znacznym stopniu trudności
- wszystkie zadania wykonywał w terminie,
- czyta bardzo dobrze pod względem technicznym, rozumie przeczytany tekst, wnioskuje na jego podstawie,
- formułuje różne teksty pisane i mówione zgodnie z kryteriami i poprawnie językowo,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych prezentuje bogaty zasób słownictwa, poprawną składnię i styl,
- dobrze zna reguły ortograficzne i interpunkcyjne, nie popełnia błędów ortograficznych i interpunkcyjnych,
- świadomie i prawidłowo stosuje w praktyce wiadomości gramatyczne i terminy teoretycznoliterackie przewidziane w programie nauczania,
- cechuje się aktywnością podczas zajęć, • jest systematyczny i samodzielny w pracy na lekcjach i w domu,
- biegle posługuje się różnymi źródłami informacji.

Dobry (4) – otrzymuje uczeń, który:

- opanował umiejętności umiarkowanie trudne, ale i niezbędne w dalszej nauce;
- poprawnie stosował wiadomości, wykonywał nietypowe zadania teoretyczne i praktyczne;
- wykonywał zadania w terminie określonym przez nauczyciela a także uzupełniał ewentualne braki,
- czyta płynnie, wyraziście, dobrze rozumie przeczytany tekst, wyjaśnia jego sens,
- formułuje przewidziane programem wypowiedzi pisemne i ustne zgodnie z kryteriami, popełniając sporadycznie błędy językowe,
- na ogół prawidłowo stosuje w praktyce wiadomości gramatyczne i terminy teoretycznoliterackie przewidziane w programie nauczania,
- dobrze zna reguły ortograficzne i interpunkcyjne, na ogół stosuje je w swoich wypowiedziach,
- jest systematyczny w pracy, terminowo i starannie wykonuje zlecone zadania, stara się być aktywny podczas lekcji jęz. polskiego

Dostateczny (3) – otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności z języka polskiego na poziomie podstawowym;
- umie zastosować zdobyte wiadomości w sytuacjach typowych, wg poznanego wzorca
- czyta poprawnie pod względem technicznym, dosłownie rozumie przeczytany tekst,
- ma ubogi zasób słownictwa, ale formułuje wypowiedzi pisemne i ustne zgodnie z podstawowymi kryteriami, popełniając czasem błędy składniowe i stylistyczne,
- zna reguły ortograficzne, jednak nie zawsze stosuje je w swych wypowiedziach; popełnia błędy,
- na ogół poprawnie i terminowo wykonuje zadania,
- stara się być aktywny podczas zajęć.

Dopuszczający (2) – otrzymuje uczeń, który:

- wykazał się znajomością treści całkowicie niezbędnych w dalszym zdobywaniu wiedzy z języka polskiego;
- wykonywał samodzielnie lub z pomocą nauczyciela zadania typowe, wyćwiczone na lekcji, o niewielkim stopniu trudności
- słabo czyta pod względem technicznym, ale rozumie przeczytany tekst,
- ma znaczne trudności z formułowaniem wypowiedzi pisemnych i ustnych; nie różnicuje swych prac zgodnie z ustalonymi kryteriami, ma bardzo ubogi zasób słów, popełnia liczne błędy językowe,
- nie zna reguł ortograficznych, popełnia liczne błędy ortograficzne i interpunkcyjne,
- w miarę systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy, ale nie zawsze wykonuje zadania domowe,
- jest bierny podczas lekcji, niechętnie wykonuje zlecone zadania,
- nie zawsze korzysta z możliwości poprawy słabych ocen.

Niedostateczny (1) – otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności elementarnych, a stwierdzone braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z języka polskiego;
- nie umie wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela.
- czyta niepoprawnie, na ogół nie rozumie sensu przeczytanego tekstu,
- nie nabył podstawowych sprawności językowych niezbędnych w dalszej edukacji, nie buduje poprawnie zdań i wymaganych form wypowiedzi zgodnie z kryteriami oraz regułami ortograficznymi i interpunkcyjnymi,
- nie wykazuje żadnej aktywności ani chęci do nauki, jest bierny, niechętnie i niedbale wykonuje zlecone zadania,

XII. Ewaluacja PSO

PSO podlega ewaluacji po upływie każdego roku szkolnego
- ankiety, wywiad, analiza dokumentacji. .

Procedury osiągnięcia celów.

Podczas pracy z zespołem klasowym dostosowuje się metody i formy odpowiednie dla danej grupy uczniów. Stosuje się inne metody dla uczniów zdolnych, aby mogli rozwijać i wykorzystywać wiedzę i umiejętności oraz odpowiednie metody dla uczniów mających trudności w nauce.

Uczniowie mogą korzystać z dodatkowej pomocy nauczyciela, mieć wydłużony czas pracy, korzystać z dodatkowych źródeł.

Dodatkowe treści nauczania

Zgodnie z podstawą programową poszerzono zakres materiału o edukację regionalną. Treści programowe omawiane na zajęciach odwołują się do małej ojczyzny.